

I POSIEDZENIE ZESPOŁU DS. UCHWAŁY ANTYSMOGOWEJ

AGNIESZKA SOSNOWSKA
Z-CA DYREKTORA
DEPARTAMENT ŚRODOWISKA
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WK-P
W TORUNIU

TORUŃ, 6 MARCA 2024 r.

**„WSZYSCY CHCEMY ŻYĆ
W ZDROWYM ŚRODOWISKU
I ODDYCHAĆ CZYSTYM
POWIETRZEM”**

fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

Na podstawie art. 18 pkt 1 i art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2019 r., poz. 512) oraz art. 96 i art. 91 ust. 1 i ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r., poz. 799 z późn. zm.¹⁾) uchwała się, co następuje:

§ 1. W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, na zdrowie ludzi i na środowisko, wprowadza się w granicach administracyjnych województwa kujawsko-pomorskiego ograniczenia i zakazy obejmujące cały rok kalendarzowy, określone niniejszą uchwałą.

§ 2. Zakazy w uchwale mają moc o natychmiastym skutku i dotyczą eksploatacji instalacji, określonych w załączniku do uchwały, jeżeli spełniają jeden z poniższych warunków:

- 1) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania;
 - 2) dostarczają ciepło do systemu ogrzewania wody użytkowej;
 - 3) wydzielają ciepło poprzez:
 - a) bezpośrednie przeniesienie ciepła;
 - b) bezpośrednie przeniesienie ciepła w połączeniu z przeniesieniem ciepła do cieczy;
 - c) bezpośrednie przeniesienie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji górnego powietrza.
- § 3. Ograniczenia i zakazy dotyczą podmiotów, które eksploatują instalacje wymienione w § 2.
- § 4. 1. W instalacjach, o których mowa w § 2, zakazuje się stosowanie:
- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
 - 2) mułow i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
 - 3) paliw w postaci pyłki, w których udział masyowy węgla kamiennego o ułamku poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%.

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2018 r. poz. 1536, 1479, 1564, 1590, 1592, 1648, 1722, 2161, 2533, z 2019 r. poz. 42, 412 i 452.

ZAKAZY, OGRANICZENIA

➤ dot. paliwa:

- od 1 września 2019 r. zakaz spalania: węgla brunatnego, mułów, flotokonzentratów, miazgi węglowej (do 3 mm) i mokrej biomasy (powyżej 20% wilgotności);

➤ dot. kotłów na paliwa stałe:

- **od 1 stycznia 2024 r. zakaz eksploatacji kotłów pozaklasowych (poniżej 3 klasy);**
- od 1 stycznia 2028 r. zakaz eksploatacji kotłów poniżej 5 klasy lub kotłów niespełniających wymagań ekoprojektu;

➤ dot. ogrzewaczy pomieszczeń na paliwa stałe, np. kominków:

- **od 1 stycznia 2024 r. zakaz eksploatacji ogrzewaczy pomieszczeń, niespełniających wymagań ekoprojektu.**

ZMIANA UCHWAŁY ANTYSMOGOWEJ [2021 R.]

Zapisy uchwały zmieniającej uchwałę antysmogową odnoszą się do:

- obszarów miast: Bydgoszczy, Torunia, Włocławka, Grudziądz, Nakła nad Notecią, Inowrocławia, Ciechocinka oraz uzdrowiska Wieniec-Zdrój z dostępem do sieci ciepłowniczej lub gazowej i dotyczą:
 - ✓ zakazu od 1 stycznia 2022 r.:
 - eksploatacji kotłów na paliwa stałe w nowych budynkach/lokalach,
 - możliwości wymiany funkcjonujących kotłów na nowe kotły na paliwo stałe,
 - ✓ zakazu od 1 stycznia 2022 r. eksploatacji ogrzewaczy pomieszczeń na paliwa stałe, np. kominków – w nowych budynkach/lokalach, jeżeli stanowią podstawowe źródło ciepła oraz nie spełniają norm emisyjnych tzw. „ekoprojektu”,
 - ✓ skrócenia możliwości eksploatacji kotłów na paliwa stałe spełniających wymagania klasy 5 i ekoprojektu do 31 grudnia 2029 r.

ZMIANA UCHWAŁY ANTYSMOGOWEJ [2021 R.]

Zapisy obowiązującej od 1 września 2019 r. uchwały antysmogowej:

- Adresaci uchwały:
 - **podmioty eksploatujące instalacje**

Uchwała zmieniająca:

- Adresaci uchwały:
 - **właściciele instalacji, a także w zakresie zakazu stosowania określonych paliw stałych – podmioty eksploatujące instalacje, niezależnie od posiadanego tytułu prawnego do miejsca użytkowania instalacji.**

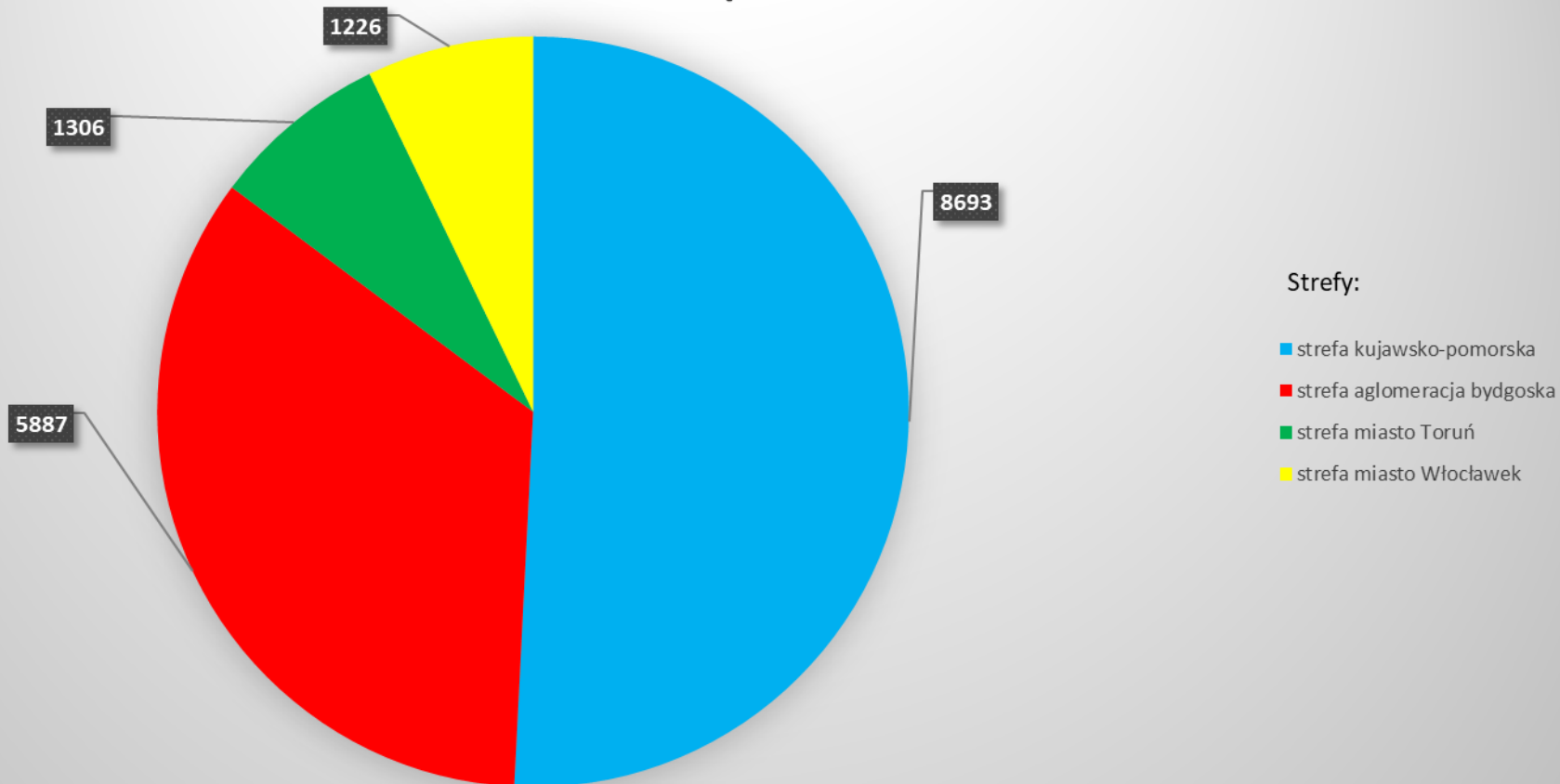
ZAUFANIE, ALE I KONTROLOWANI

- Art. 379 Prawa ochrony środowiska
- Program ochrony powietrza:

Minimum 5 kontroli/tys. mieszkańców w Bydgoszczy; 10 kontroli w każdej gminie miejskiej i miejsko-wiejskiej oraz 5 kontroli w każdej gminie wiejskiej w sezonie grzewczym w odniesieniu do całego roku 2023; W pozostałych latach minimum: Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, Grudziądz, Inowrocław - 100 kontroli, - Nakło nad Notecią – 50 kontroli, - gminy miejskie i miejsko-wiejskie - 20 kontroli, - gminy wiejskie - 10 kontroli.

Łączna ilość kontroli 07.2020 r.-12.2023 r. (dane ze sprawozdań z POP)

ZAUFANIE, ALE I KONTROLOWANIE

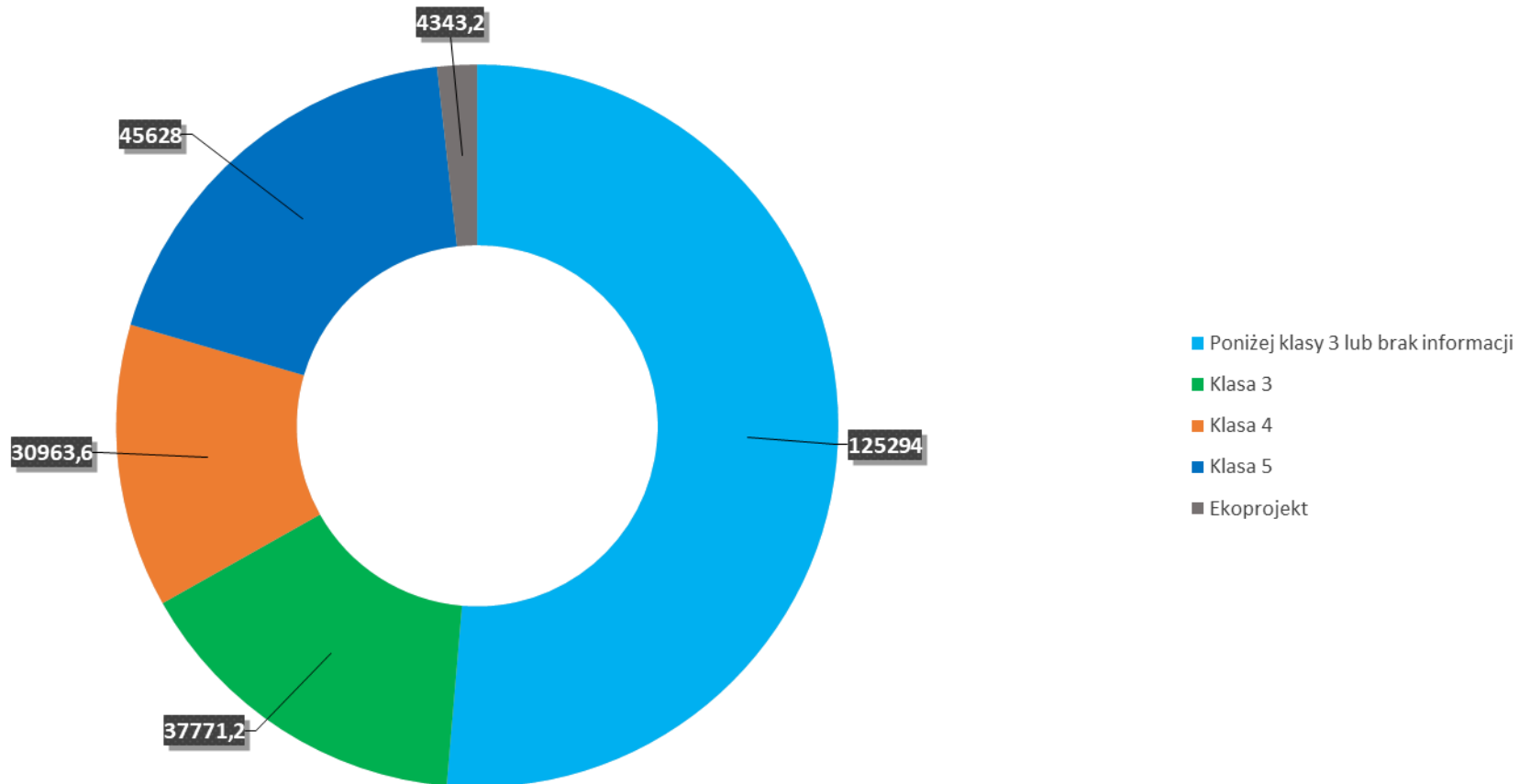
	Strefa kujawsko-pomorska	Strefa aglomeracja bydgoska	Strefa miasto Toruń	Strefa miasto Włocławek	Suma
Liczba popełnionych wykroczeń [szt.]	2606	1830	102	149	4687
Liczba udzielonych pouczeń [szt.]	3547	609	316	243	4715
Liczba wystawionych mandatów [szt.]	648	1177	148	136	2109
Liczba spraw skierowanych do sądu [szt.]	20	46	6	19	91

*dane ze sprawozdań POP za okres 07.2020 r.-12.2023 r.

STRUKTURA KOTŁÓW WG KLASY EMISYJNOŚCI

* DANE CEEB WG STANU NA DZIEŃ 29.02.2024 R. [84% WYPEŁNIENIA BAZY]

Struktura/liczba kotłów wg klasy z deklaracji

Wymagania dla kotłów na paliwo stałe :

Graniczne wartości emisji zanieczyszczeń wg PN-EN 303-5:2012

Sposób zasilania paliwem	Rodzaj paliwa	Nominalna moc cieplna kW	Graniczne wartości emisji zanieczyszczeń (mg/m ³ przy 10 % O ₂)								
			CO			OGC (LZO)			Pył		
			Klasa 3	Klasa 4	Klasa 5	Klasa 3	Klasa 4	Klasa 5	Klasa 3	Klasa 4	Klasa 5
Ręczny	Biogeniczne	≤ 50	5000	1200	700	150	50	30	150	75	60
		> 50 ≤ 150	2500			100			150		
		> 150 ≤ 500	1200			100			150		
	Kopalne	≤ 50	5000			150			125		
		> 50 ≤ 150	2500			100			125		
		> 150 ≤ 500	1200			100			125		
Automatyczny	Biogeniczne	≤ 50	3000	1000	500	100	30	20	150	60	40
		> 50 ≤ 150	2500			80			150		
		> 150 ≤ 500	1200			80			150		
	Kopalne	≤ 50	3000			100			125		
		> 50 ≤ 150	2500			80			125		
		> 150 ≤ 500	1200			80			125		

Graniczne wartości emisji zanieczyszczeń wg Dyrektywy "Ecodesign"

Sposób zasilania paliwem	Rodzaj paliwa	Nominalna moc cieplna kW	Graniczne wartości emisji zanieczyszczeń (emisja sezonowa) (mg/m ³ przy 10 % O ₂)			
			CO	OGC (LZO)	Pył	NO _x
Ręczny	Biogeniczne	≤ 500	700	30	60	200
	Kopalne					350
Automatyczny	Biogeniczne	≤ 500	500	20	40	200
	Kopalne					350

JAKOŚĆ POWIETRZA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

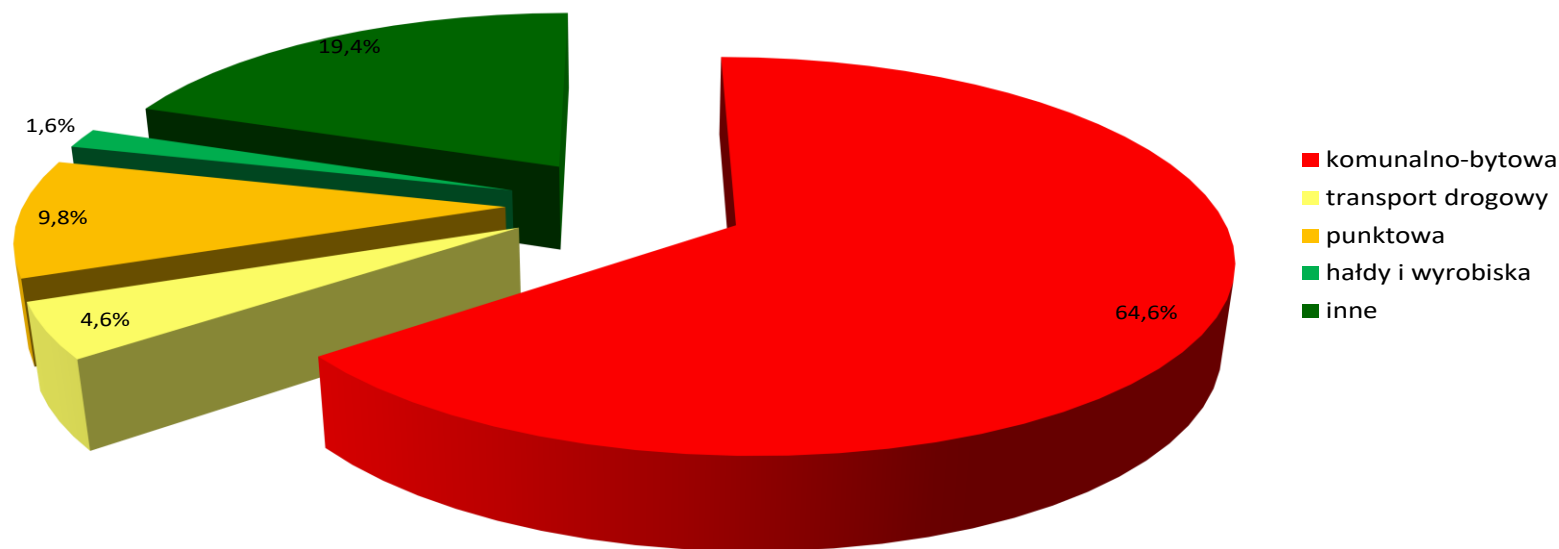

- pył PM10
- pył PM2,5
- benzo(a)piren

JAKOŚĆ POWIETRZA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Emisja pyłu PM10 w województwie kujawsko-pomorskim w 2021 roku

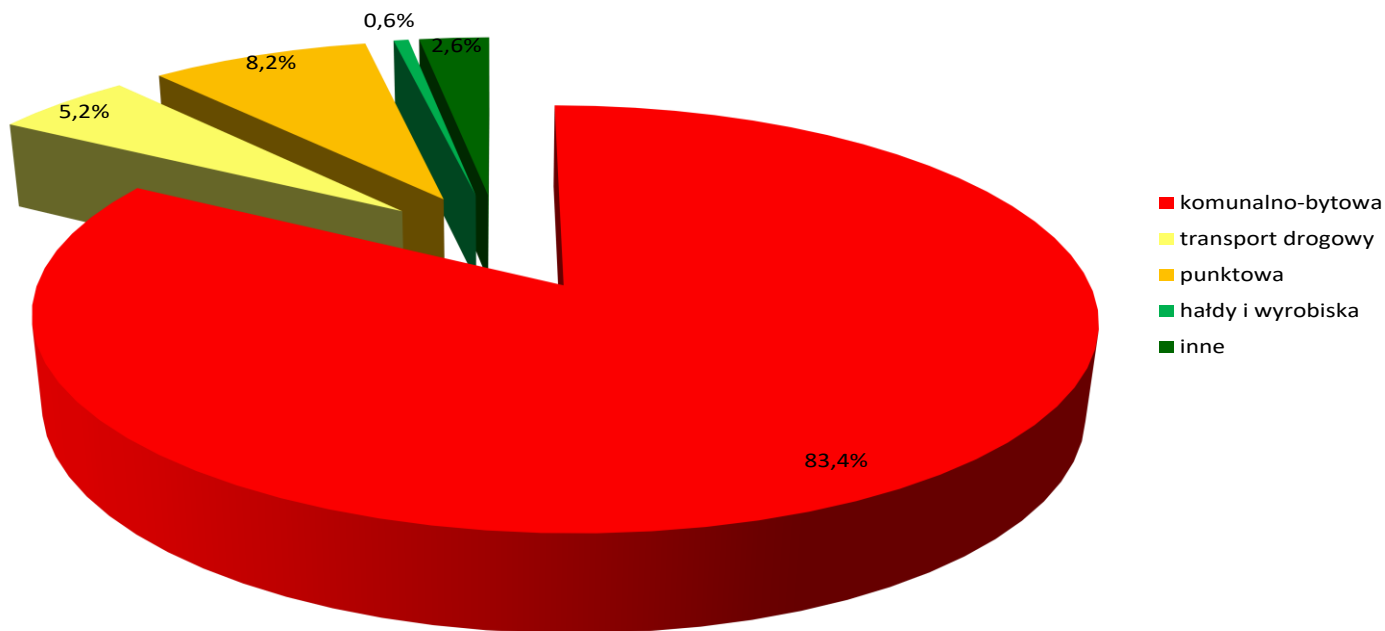
(wg bazy emisji do modelowania krajowego)

Krajowa baza danych emisyjnych przygotowana na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza za rok 2022 wykazała, że wśród wszystkich źródeł emisji pyłu PM10 w województwie kujawsko - pomorskim największy udział ma **emisja komunalno - bytowa (64,6%)** oraz emisja punktowa (19,4%).

JAKOŚĆ POWIETRZA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

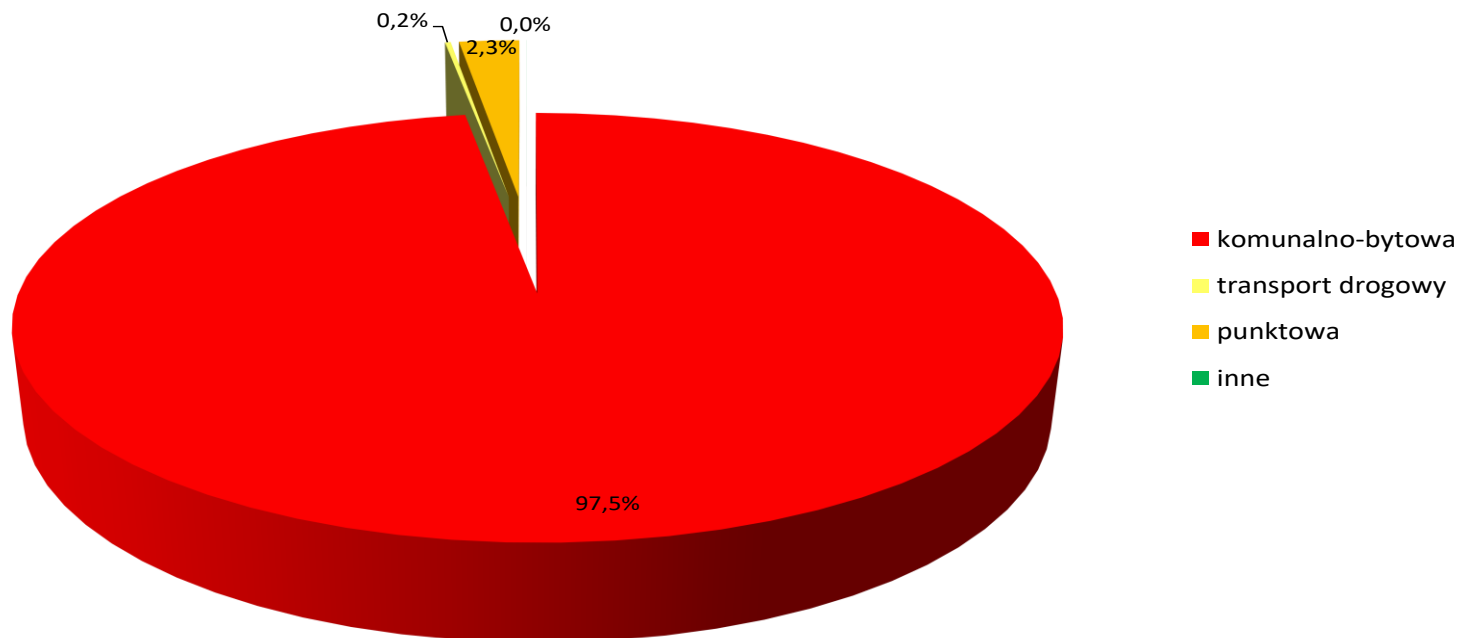
Emisja pyłu PM2,5 w województwie kujawsko - pomorskim w 2021 roku
(wg bazy emisji do modelowania krajowego)

Krajowa baza danych emisyjnych przygotowana na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza za rok 2022 wykazała, że wśród wszystkich źródeł emisji pyłu PM2,5 w województwie kujawsko - pomorskim największy udział ma **emisja komunalno - bytowa (83,4%)**.

JAKOŚĆ POWIETRZA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Emisja B(a)P w województwie kujawsko - pomorskim w 2021 roku
(wg bazy emisji do modelowania krajowego)

Krajowa baza danych emisyjnych przygotowana na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza za rok 2022 wykazała, że wśród wszystkich źródeł emisji benzo(a)pirenu w województwie kujawsko - pomorskim największy udział ma **emisja komunalno - bytowa (97,5%)**.

Czy jakość powietrza jest obojętna dla zdrowia mieszkańców Kujaw i Pomorza?

Zanieczyszczenia powietrza, ich monitoring i wpływ na metabolizm

fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

ZAGROŻENIA ZDROWOTNE ZWIĄZANE Z ZANIECZYSZCZENIEM POWIETRZA

1. ALERGIE (KATAR SIENNY, ZAPALENIE SPOJÓWEK),
2. ASTMA (ZAOSTRZENIE PROCESU)
3. PRZEWLEKŁE ZAPALENIE OSKRZELI (ZAOSTRZENIE PROCESU)
4. PRZEWLEKŁA OBTURACYJNA CHOROBA PŁUC – POCHP (ZAOSTRZENIE PROCESU)
5. CHOROBY UKŁADU KRAŻENIA (ZAWAŁ, ZATOROWOŚĆ, UDAR, ARYTMIE)
6. ZABURZENIA ROZWOJU PŁODU (PORONIENIA, NISKA WAGA, WCZEŚNIACTWO).
7. NOWOTWORY

SMUTNA STATYSTYKA

- PRAWIE **500.000** OSÓB UMIERA PRZEDWCZEŚNIE W EUROPIE Z POWODU ODDYCHANIA ZANIECZYSZCZONYM POWIETRZEM.
- W POLSCE TA LICZBA TO **44 764** OSÓB, CO STANOWI OKOŁO **10% WSZYSTKICH** PRZYCZYŃ ZGONÓW W POLSCE.
- LICZBA ZGONÓW Z POWODU EKSPOZYCJI NA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA JEST OK. **10 RAZY** WYŻSZA NIŻ LICZBA ZGONÓW W WYNIKU WYPADKÓW DROGOWYCH.

Finansowanie... „Czyste Powietrze” „Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027”

„W programie regionalnym nie wspieramy wymiany indywidualnych źródeł ciepła w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych na inne indywidualne!!!”

Podpisano umów
41 517
na kwotę ponad
1 mld zł

fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

- egzekwowanie wymagań prawnych obowiązującej uchwały antysmogowej w zakresie poprawy jakości powietrza ogranicza wciąż ubóstwo energetyczne, którego nie można nie dostrzegać
- niektórzy mieszkańcy w swoich budżetach nigdy nie znajdują pieniędzy na wymianę kopciuchów
- 50% ankietowanych nie wie jak walczyć z zanieczyszczonym powietrzem
- mieszkańcy gmin nie doświadczyli akcji informacyjnej
- jak w czasie kryzysu energetycznego były należne dodatki finansowe na zakup węgla – edukacja nikomu nie była potrzebna
- z uwagi na kryzys energetyczny występujący w ostatnich latach, liczbę kotłów pozaklasowych – należy wydłużyć termin ich wymiany
- wydłużanie terminów w uchwale antysmogowej - to deprecjonowanie prawa

„Uchwała antysmogowa – dobro czy zło?”

16 stycznia 2024 roku

**ISTOTNY I TRUDNY
DO ROZWIĄZANIA PROBLEM SPOŁECZNY
I ŚRODOWISKOWY**

**ISTNIEJE POTRZEBA DYSKUSJI W KAŻDEJ GMINIE
I OPRACOWANIA GMINNYCH PROGRAMÓW WALKI
ZE SMOGIEM**

**ISTNIEJE POTRZEBA POŁĄCZENIA WSZYSTKICH GMIN W CELU
OSIĄGNIĘCIA CZYSTEGO POWIETRZA**

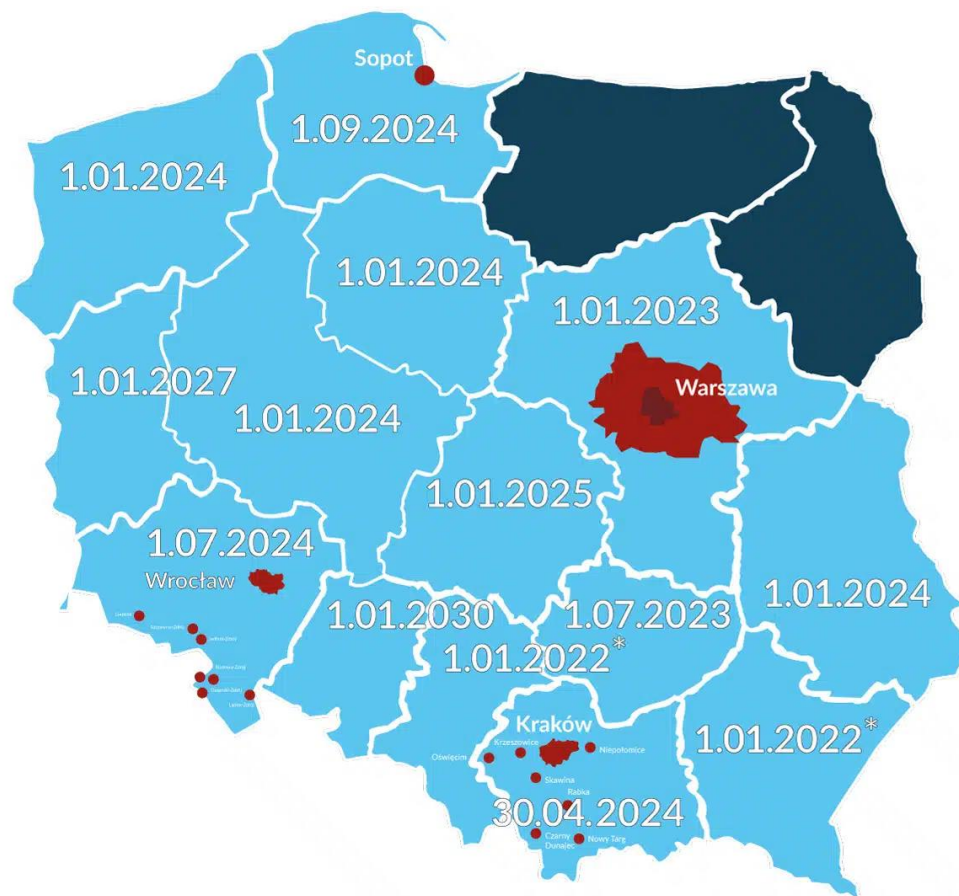
A group of people, including a person in a green sweater on the left and a person in a grey hoodie on the right, are holding a large white rectangular sign. The sign contains text in Polish. The background is a bright, slightly blurred outdoor setting.

ZESPÓŁ DS. UCHWAŁY ANTYSMOGOWEJ

**CEL:
WYPRACOWANIE KONSENSUSU
SPOŁECZNEGO DOTYCZĄCEGO
WYKONANIA POSTANOWIEŃ
UCHWAŁY**

ROZEGNANIE NT. OBOWIĄZUJĄCYCH UCHWAŁ ANTYSMOGOWYCH NA TERENIE KRAJU

[opracowanie Ogólnopolskiego Alarmu Smogowego]

Terminy

wejścia w życie
zakazów użytkowania
kotłów pozaklasowych
i zakazów spalania węgla

Stan na listopad 2022 r.

- Województwa z zakazem użytkowania „kopciuchów”
- Zakazy spalania węgla i/lub innych paliw stałych

- 5 województw: termin minął bądź jest zbieżny z „naszą” uchwałą (lubelskie, świętokrzyskie, zachodniopomorskie, wielkopolskie, mazowieckie);
- 2 województwa przyjęły wariantowość wymiany kotłów w zależności od wieku kotłów znaczna liczba kotłów do wymiany do końca 2023 r. (podkarpackie, śląskie);
- 4 województwa – wymiana w trakcie i do końca 2024 r. (dolnośląskie, małopolskie, pomorskie, łódzkie);
- 2 województwa – zakaz eksploatacji kotłów od 2027 i od 2030 r. (lubuskie, opolskie).